

Резюме

В даній статті проведено комплексний аналіз правового регулювання нормативно-правових актів органів і посадових осіб місцевого самоуправління.

Summary

The article deals with the complex analysis of the legal regulation acts of local self-government.

Отримано 16.04.2009

I. М. СОПІЛКО

Ірина Миколаївна Сопілко, старший викладач Юридичного інституту «ІПКП»

ФОРМУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО УНІФІКАЦІЇ ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНОГО АПАРАТУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Безліч суспільних відносин, що виникає з приводу отримання органами державної влади (далі – ОДВ) інформації, пов'язані з виникненням конфліктних ситуацій, спричинених у багатьох випадках недосконалістю правового регулювання. Однією із причин виникнення конфліктів є неоднозначне тлумачення термінів і понять, що використовуються у інформаційному законодавстві і праві. Подекуди терміни, які визначають повноваження ОДВ щодо отримання інформації, і закріплені на рівні закону, дістають розширене або, навпаки, звужене розкриття і тлумачення на рівні підзаконного нормативно-правового акта. Такі ситуації стають причинами судових розглядів щодо неправомірності дій та рішень посадових осіб ОДВ, про скасування нормативно-правових актів тощо.

Саме тому потребує удосконалення понятійно-категоріальний апарат інформаційного права, яким визначаються повноваження ОДВ щодо отримання інформації чи її носіїв.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розв'язання даної проблеми започаткували провідні дослідники різних спеціальностей юридичної науки України І. П. Голосніченко, О. В. Кузьменко, О. Ф. Скакун, Д. О. Бондаренко, В. М. Марчук, Л. В. Ніколаєва, А. І. Граціанов, О. В. Руденко, Р. А. Калюжний, А. І. Марущак, О. Г. Петров та інші¹⁻⁷. О. В. Сацюк досліджувала формування та розвиток понятійного апарату державного управління⁸; аналізу понятійно-категоріального апарату різних спеціальностей юридичної науки присвячували свої дослідження і зарубіжні дослідники: Лев М. Ентін дослідив основні категорії і поняття права Європейського Союзу⁹, О. О. Красавчиков розкриває категорії науки цивільного права¹⁰, О. О. Іванов сформував довідник з основних категорій і понять теорії держави і права¹¹.

Однак наукове завдання уніфікації понятійно-категоріального апарату інформаційного права щодо отримання ОДВ інформації на даний час не вирішене. Саме тому дана стаття присвячується невирішеній раніше у юридичній науці частині загальної проблеми інформаційного права, а саме науково-теоретичному обґрунтуванню необхідності і доцільності єдиного використання термінів і понять, що визначають можливості ОДВ щодо отримання інформації.

Постановка завдання. У статті на основі аналізу чинного законодавства України та поглядів провідних науковців зроблено спробу сформулювати підходи для уніфікації категорій і понять інформаційного права, що визначають можливості і процедури отриман-

ня інформації органами державної влади. Назва статті свідомо розширена, хоча фактично досліджуємо не увесь понятійно-категоріальний апарат інформаційного права, а лише відносно можливості органів державної влади отримувати інформацію.

Серед наукових розробок із суміжної тематики найбільше заслуговують на увагу результати Л. В. Кузенко, яка здійснила комплексне дослідження місця і ролі інформації в регулюванні управлінських відносин, які виникають між громадянином і органами виконавчої влади під час реалізації їхніх прав та обов'язків, передбачених нормами адміністративного права. Дослідниця виділяє правову презумпцію вірогідності (імовірності) інформації, яка «повинна розповсюджуватися як на громадян, так і на органи управління. Це означає, що інформація, яка надається громадянами до органів управління, повинна вважатися імовірною (вірогідною) доки не будуть встановлені факти, що свідчать про протилежне. Інформація, яка надається громадянам, також повинна вважатися імовірною, доки не буде встановлене протилежне»¹². Таке твердження не зовсім корелюється з чинним законодавством, що регулює інформаційні відносини. Зокрема, Цивільний кодекс України визначає, що фізична особа, яка поширює інформацію, отриману з офіційних джерел (інформація органів державної влади, органів місцевого самоврядування, звіти, стенограми тощо), не зобов'язана перевіряти її достовірність та не несе відповідальності в разі її спростування¹³ [ст. 302]. Таким чином, якщо допустити, що термін імовірність і достовірність є тотожними за змістом, то абсолютно імовірною (достовірною) є лише інформація, що отримана від органів державної влади, органів місцевого самоврядування. Інформація ж отримана з інших джерел для її подальшого поширення має бути перевірена на предмет її достовірності (імовірності).

Подібних вимог (щодо достовірності чи імовірності інформації) для загального використання органами державної влади України немає, хоча й існують спеціальні вимоги для визначення достовірності (імовірності) тієї чи іншої інформації, наприклад, при належності чи допустимості доказів у судових процесах.

Для більш обґрунтованого розкриття теми дослідження проаналізуємо чинне законодавство України, що регламентує відносини щодо отримання органами державної влади інформації.

Особливі процедури отримання інформації встановлені для судів і пов'язані переважно з джерелами інформації. Так, докази приймаються на підставі пояснень сторін, третіх осіб, їхніх представників, допитаних як свідків, показань свідків, письмових доказів, речових доказів, зокрема звуко- і відеозаписів, висновків експертів¹⁴ [ст. 57]. Кримінально-процесуальний кодекс України визначає підстави для проведення за вмотивованою постановою слідчого чи судді виїмки у випадках, коли є точні дані, що предмети чи документи, які мають значення для справи, знаходяться в певній особі чи в певному місці¹⁵ [ст. 178].

Закони, які визначають компетенцію окремих органів державної влади України, містять різноманітні не уніфіковані терміни та конструкції, що визначають можливість ОДВ отримувати інформацію. Так, органи державної податкової служби мають такі права, пов'язані з отриманням інформації:

- одержувати у платників податків (посадових осіб платників податків) пояснення з питань, що виникають під час перевірок та стосуються реалізації повноважень органів державної податкової служби; перевіряти під час проведення перевірок у фізичних осіб документи, що посвідчують особу;

- одержувати безоплатно від платників податків, а також від установ Національного банку України та комерційних банків у порядку, встановленому Законом України «Про банки і банківську діяльність», довідки та/або копії документів про наявність банківських рахунків, а на підставі рішення суду – про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження у встановлені терміни валютної виручки від суб'єктів підприємницької діяльності;

- одержувати безоплатно необхідні відомості для формування інформаційного фонду Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та зборів (обов'язкових платежів);

- при проведенні перевірок вилучати у підприємств, установ та організацій копії фінансово-господарських та бухгалтерських документів, які свідчать про приховування

(заниження) об'єктів оподаткування, несплату податків та зборів (обов'язкових платежів), а при проведенні арешту активів платника податків на підставі рішення суду – вилучати оригінали первинних фінансово-господарських та бухгалтерських документів із складенням опису, який скріплюється підписами представника органу державної податкової служби та платника податків, і залишенням копій таких документів платнику податків¹⁶ [ст. 11].

Повноваження прокурора щодо отримання інформації виписані наступним чином:

– мати доступ до документів і матеріалів, необхідних для проведення перевірки, в тому числі за письмовою вимогою, і таких, що містять комерційну таємницю або конфіденційну інформацію;

– письмово вимагати подання документів та матеріалів, видачі необхідних довідок;

– вимагати для перевірки рішення, розпорядження, інструкції, накази та інші акти і документи, одержувати інформацію про стан законності і заходи щодо її забезпечення;

– вимагати від посадових осіб і громадян усних або письмових пояснень щодо порушень закону¹⁷ [ст. 20].

Права міліції щодо отримання інформації визначаються наступними конструкціями:

– здійснювати на підставах і в порядку, встановлених законом, гласні та негласні оперативно-розшукові заходи, фото-, кіно-, відеозйомку і звукозапис, прослуховування телефонних розмов з метою розкриття злочинів;

– проводити фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, дактилоскопію осіб, які затримані за підозрою у вчиненні злочину або за бродяжництво, взяті під варту, звинувачуються у вчиненні злочину, а також осіб, підданих адміністративному арешту;

– проводити кіно-, фото- і звукофіксацію як допоміжний засіб попередження протиправних дій та розкриття правопорушень;

– одержувати безперешкодно і безплатно від підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності та об'єднань громадян на письмовий запит відомості (в тому числі й ті, що становлять комерційну та банківську таємницю), необхідні у справах про злочини, що знаходяться у провадженні міліції;

– оглядати транспортні засоби і перевіряти у водіїв документи на право користування й керування ними, дорожні листи і відповідність вантажів, що перевозяться, товарно-транспортним документам, наявність поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (страхового сертифіката «Зелена картка»), а у випадках, передбачених законодавством, ліцензійної картки на транспортний засіб;

– за рішенням суду в присутності понятих та керівників підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, щодо яких проводиться перевірка, витребувати і вилучати оригінали документів, що свідчать про правопорушення, зразки сировини і продукції, а до ухвалення такого рішення суду – в присутності понятих та керівників підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, щодо яких проводиться перевірка, вивчати документи, що свідчать про правопорушення, за рахунок відповідного органу міліції робити з них копії із залишенням особам, щодо яких проводиться перевірка, опису документів, з яких виготовлено копії¹⁸ [ст. 11].

Подібні несистематизовані і не уніфіковані конструкції містяться і у підзаконних нормативно-правових актах. Так, Інструкція з організації роботи органів державного пожежного нагляду визначає, що посадові особи органів держпожнадзора мають право:

– одержувати під час здійснення державного пожежного нагляду необхідні пояснення, відомості, довідки, документи, матеріали;

– отримувати безкоштовно від міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, посадових осіб і громадян відомості і документи, які характеризують стан пожежної безпеки на об'єктах, дані про пожежі, технічну документацію на розроблення і виготовлення пожежонебезпечних приладів, обладнання та іншої продукції, речовин і матеріалів, відповідні статистичні дані, дислокацію об'єктів, технічні паспорти та іншу інформацію з питань, які належать до компетенції держпожнадзора, а також одержувати від керівника (власника) суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи необхідні пояснення, відомості, довідки, документи, матеріали;

– фіксувати процес здійснення перевірок протипожежного стану суб'єктів господарювання на засоби аудіо- та відеотехніки¹⁹ [п. 2.3.].

Таким чином, нормативно-правові акти містять різноманітні терміни та конструкції для формулювання можливостей органів державної влади отримувати інформацію: «отримання відомостей», «одержання інформації», «вилучення документів», «зняття копій» тощо. Аналіз змісту таких нормативно-правових актів, а також практики отримання ОДВ інформації при виконанні власних функцій дає підстави сформулювати наступні твердження щодо уніфікації понятійно-категоріального апарату інформаційного права.

Насамперед, будь-які процедури отримання інформації органами державної влади мають охоплюватися загальним терміном «отримання інформації». При використанні термінів і конструкцій, що визначатимуть поняття інформаційного права для встановлення повноважень конкретного ОДВ, необхідно враховувати наступні чинники:

– необхідність закріплення особливої процедури набуття інформаційної дієздатності органу державної влади;

- встановлення строків отримання інформації;
- вказівка суб'єкта, який зобов'язаний надати інформацію органу державної влади;
- закріплення форми отримання інформації;
- визначення виду інформації за режимом доступу, яка може бути отримана ОДВ;
- ставновлення умов надання інформації, насамперед, платності чи безоплатності.

Особлива процедура набуття інформаційної дієздатності органу державної влади щодо отримання інформації має закріплюватися у тому випадку, коли існує імовірність тимчасового обмеження прав людини. Прикладом нормативного закріплення такої процедури є Порядок отримання дозволу суду на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання добутої інформації, який визначає процедуру отримання дозволу суду на застосування технічних засобів добування інформації, зняття її з каналів зв'язку, установа контролю за листуванням, телефонними розмовами, телеграфною та іншою кореспонденцією особи, а також використання інформації, добутої під час здійснення заходів²⁰. Не дивлячись на те, що такі заходи можуть здійснювати тільки ті підрозділи, яким відповідно до закону надано право на провадження оперативно-розшукової діяльності²⁰ [п. 3], тобто ті, які наділені спеціальною інформаційною правоздатністю, обґрунтованою є необхідність закріплення особливої процедури набуття інформаційної дієздатності таких підрозділів.

Строки отримання інформації мають важливе значення при реалізації органами державної влади своїх повноважень. Недоцільно використовувати у законодавстві формулювання типу «найкоротші строки», «якнайшвидше» тощо. Строк отримання і відповідно надання інформації має визначатися у годинах, днях, місяцях.

Зазначення суб'єкта, який зобов'язаний надати інформацію органу державної влади, має здійснюватися конкретно і однозначно, у залежності від компетенції ОДВ, наприклад, одержувати від платників податків, від установ Національного банку України, від суб'єктів господарювання, щодо яких проводиться перевірка тощо. Відсутність вказівки на суб'єкта, який зобов'язаний надати інформацію, може ставати підставою для визнання відповідних правозастосовних дій та рішень неправомірними. На це наголошує і Вищий господарський суд України, «розтлумачуючи» чинне законодавство: «органи державної влади для отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців можуть самостійно звертатися до державного реєстратора незалежно від місця державної реєстрації або місцезнаходження юридичної особи та незалежно від місця проживання фізичної особи»²¹.

Для оптимізації роботи ОДВ форма отримання ними інформації має надзвичайне значення. Адже у багатьох випадках отримання усної інформації чи навіть копій документів не достатньо для належного виконання поставлених перед ОДВ завдань. Причому форма отримання ОДВ інформації визначається формою підготовки і закріплення відповідної інформації, а також формою її передачі до ОДВ.

Так за формою підготовки і закріплення відповідної інформації можна розрізняти: витяг (документ чи інший носій інформації, що містить відомості за критерієм пошуку, зазначеним у запиті на інформацію і є частиною первинного документа); довідка (документ чи інший носій інформації, що містить відомості про наявність або відсутність

певних юридичних фактів); копія (відбиток первинного документа, електронна версія тощо); оригінал (документ чи інший носій інформації з усіма передбаченими законом реквізитами).

З розвитком інформаційних технологій, пов'язаних із збиранням, зберіганням і поширенням інформації, особливо важливо визначати повноваження ОДВ щодо отримання ними електронної інформації. На це звертає увагу і Національний банк України: «з огляду на те, що ряд документів у банках формується та ведеться в електронному вигляді, комерційні банки мають забезпечити інспекторам Національного банку України та іншим уповноваженим ним особам вільний доступ до цих документів у форматі та режимі їх ведення»²².

Форма передачі інформації до ОДВ може закріплюватися наступними термінами: «безпосереднє ознайомлення з документами та іншими носіями інформації», «надання електронною поштою», «надсилання поштою», «передача факсом» «надання уповноваженій особі ОДВ» тощо.

Закріплення виду інформації за режимом доступу, який може бути отриманий ОДВ, є також важливим, причому відповідні права державного органу отримувати конфіденційну чи таємну інформацію мають закріплюватися, насамперед, законом. Невиконання такої вимоги спричиняє такі «класичні» випадки відмови у наданні інформації. Зокрема, Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв у своєму листі рекомендувала реєстраторам відмовляти Національній службі посередництва і примирення (далі – НСПП) в наданні інформації з системи реєстру, оскільки Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.98 р., яким визначений правовий статус НСПП, не надає повноважень вказаному органу на отримання *конфіденційної інформації* від будь-яких суб'єктів²³. Вимоги ж щодо конфіденційності інформації про обіг цінних паперів були зазначені у чинному на той час Положенні про порядок ведення реєстрів власників іменних цінних паперів, затверджених рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26.05.98 р. № 60.

Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв обґрунтувала свою позицію положеннями ч. 2 ст. 6 Конституції України про те, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України; з ч. 2 ст. 19 Конституції України: органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; ст. 92 Конституції України: до відносин, які повинні бути визначені виключно законами України, крім інших, відноситься організація і діяльність органів державної влади. При цьому було зроблено цілком аргументований висновок про те, що норми Положення про НСПП, затвердженого Указом Президента України від 17.11.98 р. № 1258/98²⁴, не повинні застосовуватись при визначенні повноважень НСПП як такі, що не відповідають вище переліченим положенням Конституції України²⁵.

Наступний чинник, який варто враховувати при формулюванні і застосуванні термінів і конструкцій, що визначатимуть повноваження ОДВ на отримання інформації, – це умови надання інформації. Прикладом найбільш деталізованих умов, при яких надається інформація органам державної влади, є положення Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо порядку розкриття банківської таємниці:

- на письмову *вимогу суду* або *за рішенням суду*;
- органам прокуратури України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Антимонопольного комітету України – на їх *письмову вимогу* стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності *за конкретний проміжок часу*;
- органам Державної податкової служби України на їх *письмову вимогу* з питань оподаткування або валютного контролю стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності *за конкретний проміжок часу*;
- спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу на його *письмову вимогу стосовно додаткової інформації про фінансову операцію*, що стала об'єктом фінансового моніторингу;

– органам державної виконавчої служби на їх *письмову вимогу з питань виконання рішень судів* стосовно стану рахунків конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності²⁶ [ст. 62].

При цьому вимога відповідного державного органу на отримання інформації, яка містить банківську таємницю, повинна:

- бути викладена на бланку державного органу встановленої форми;
- бути надана за підписом керівника державного органу (чи його заступника), скріпленого гербовою печаткою;
- містити передбачені Законом України «Про банки і банківську діяльність» *підстави для отримання* цієї інформації;
- містити посилання на норми закону, відповідно до яких державний орган має *право на отримання* такої інформації²⁶ [ст. 62].

Найскладнішим для уніфікації на сьогодні є питання платності чи безоплатності надання інформації органам державної влади. Питання не вирішене як у чинному законодавстві, так і в науці інформаційного права. Зокрема, наприклад, надання органам державної влади статистичної інформації, яка не передбачена планом державних статистичних спостережень, здійснюється органами державної статистики відповідно до ст. 24 Закону України «Про державну статистику»²⁷. Однак у зазначеній статті йдеться про те, що безкоштовне надання органам державної влади та органам місцевого самоврядування статистичної інформації, *передбаченої планом державних статистичних спостережень або окремими рішеннями Кабінету Міністрів України*, здійснюється органами державної статистики у межах коштів, виділених на зазначені цілі з Державного бюджету України²⁸ [ст. 24]. Таким чином, не виключені випадки, коли органи державної влади за надання державної статистичної інформації мають сплачувати кошти іншому органу державної влади (державної статистики).

Висновки дослідження. Підсумовуючи викладене, зазначимо, що уніфікацію категорій і понять інформаційного права, що визначають можливості і процедури отримання інформації органами державної влади, треба починати з того, що будь-які процедури отримання інформації органами державної влади визначати загальним терміном «отримання інформації». При використанні термінів і конструкцій, що визначатимуть поняття інформаційного права для встановлення повноважень конкретного ОДВ, необхідно враховувати наступні чинники: необхідність закріплення особливої процедури набуття інформаційної дієздатності органу державної влади; встановлення строків отримання інформації; вказівка суб'єкта, який зобов'язаний надати інформацію органу державної влади; закріплення форми отримання інформації; визначення виду інформації за режимом доступу, яка може бути отримана ОДВ; встановлення умов надання інформації, насамперед, платності чи безоплатності.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямку є формування вичерпного понятійно-категоріального апарату щодо визначення можливостей отримання інформації органами державної влади України на основі сформованих у цій статті підходів.

¹ *Голосніченко І. П.* Адміністративне право України (основні категорії і поняття) / Міжрегіональна академія управління персоналом. – К., 1998. – 52 с.

² *Кузьменко О. В.* Процесуальні категорії адміністративного права / Національна академія внутрішніх справ України. – Л., 2004. – 232 с.

³ Терміни і поняття в законодавстві України: Наук.-практ. словник-довідник / О. Ф. Скакун (уклад.), Д. О. Бондаренко (уклад.). – Х.: Еспада, 2003. – 512 с.

⁴ *Марчук В. М., Ніколаєва Л. В.* Основні поняття та категорії права: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. – К.: Істина, 2001. – 144 с.

⁵ *Граціанов А. І.* Процес систематизації та уніфікації законодавства і розвиток правової системи України: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Анатолій Ігорович Граціанов. – НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2004. – 185 с.

⁶ *Руденко О. В.* Уніфікація міжнародного приватного права в ЄС: дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Оксана Валеріївна Руденко. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2007. – 189 с.

⁷ *Калюжний Р. А., Маруцак А. І., Петров О. Г.* Формування організаційно-правових основ інформаційного забезпечення правоохоронних органів України // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2008. – № 19. – С. 190-198.

⁸ Сацюк О. В. Особливості формування та розвитку понятійного апарату державного управління: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / Національна академія держ. управління при Президенті України. – К., 2008. – 20 с.

⁹ Ентін Лев М. Право Европейского Союза: основные категории и понятия: Навч. посібник. – К. : ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2003. – 101 с.

¹⁰ Красавчиков О. А. Категории науки гражданского права: Избранные труды: В 2 т. / Московский гос. ун-т им. М. В. Ломоносова. Кафедра гражданского права юридического факультета – М.: Статут; Консультант плюс, 2005. – 491 с.

¹¹ Справочник по теории государства и права. Основные категории и понятия / Московская академия экономики и права / А. А. Иванов (авт.-сост.). – М.: Экзамен, 2006. – 511 с.

¹² Кузенко Л. В. Правове регулювання права громадян на інформацію в сфері державного управління: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2003. – 20 с. – С. 11.

¹³ Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Офіційний Вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.

¹⁴ Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-41, 42. – Ст. 492.

¹⁵ Кримінально-процесуальний Кодекс України від 28.12.1960 // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1961. – № 2. – Ст. 15.

¹⁶ Закон України «Про державну податкову службу в Україні» від 4 грудня 1990 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 6. – Ст. 37.

¹⁷ Закон України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.

¹⁸ Закон України «Про міліцію» від 20 грудня 1990 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 4. – Ст. 20.

¹⁹ Інструкція з організації роботи органів державного пожежного нагляду, затверджена Наказом МНС України від 06.02.2006 № 59 (зі змінами) // Офіційний вісник України. – 2006. – № 17. – Ст. 1289.

²⁰ Постанова Кабінету Міністрів України від 26.09.2007 р. № 1169 «Про затвердження Порядку отримання дозволу суду на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання добутої інформації» // Офіційний вісник України. – 2007. – № 73. – Ст. 2725.

²¹ Лист Вищого господарського суду від 08.08.2008 р. № 01-8/476 «Про порядок отримання інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 5. – Ст. 76.

²² Лист Національного банку України від 04.01.2005 р. № 48-016/3-7 «Щодо забезпечення інспекторам Національного банку України вільного доступу до усіх документів банку та отримання ними інформації, що містить банківську таємницю».

²³ Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.

²⁴ Указ Президента України від 17.11.1998 № 1258/98 «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» // Офіційний вісник України. – 1998. – № 46. – Ст. 13.

²⁵ Лист Професійної асоціації реєстраторів і депозитаріїв від 14.09.2001 р. № 01-03/311 «Про отримання інформації з системи реєстру».

²⁶ Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.

²⁷ Постанова Кабінету Міністрів України від 02.04.2009 р. № 286 «Про затвердження плану державних статистичних спостережень на 2009 рік» // Офіційний вісник України. – 2009. – № 24.

²⁸ Закон України «Про державну статистику» (в редакції Закону від 13 липня 2000 р. № 1922-III) // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 43. – Ст. 362.

Резюме

В статье рассматриваются вопросы процесса получения информации органами государственной власти и полномочия органов государства по получению информации или ее носителей.

Summary

In the article an author describes the questions of the process of reception of information by state organs and also describes a plenary powers of this organs in sphere of the receipt of information and its transmitters.

Отримано 18.08.2009